

Хочеться, щоб пам'ятали

Коли мій дід по матері Логачківський Лазар, піднявши, заводив «Ой ви хлопці українці, в тугу не впадайте, беріть свої криси в руки до бою ступайте...», а мати охала і казала: «Доведуть ваші пісні і мене, і вас до білих ведмедів», в моїй піонерсько-комсомольській голові завжди виникала думка: а що ж то були за люди, які зуміли підняти таку кількість народу на збройну боротьбу за волю України?

Так складалась доля, що з правою Руку я став його членом і з часом мав досить інформації про засноєника спочатку осередків ОУН, а потім боївок УПА на Володимиреччині. Найбільш легендарною фігурою є командир загону імені Євгена Коновальця Мельник Макар Михайлович (псевдо Кора). Відомо, що він учитель із села Городець. На час організації УПА 23-річний юнак взяв на свої плечі великий тягар керівництва загonom. Правою рукою у нього був його старший товариш, теж учитель, Купчишин Олексій Кирилович (псевдо Бедрихко) – сотник загону. Загинув у 1943 році в Новаках у бою з німцями, які втратили в цьому бою 7 солдатів. Як виявилось, учителі були основою і опорою при створенні бойових груп в селі Половля. Тут організатором загону був учитель Пінчук Борис (псевдо Вернигора), який створив в селі навчальний центр, де навчав молодь військовій справі. В загоні був разом із дружиною, яка родом із села Андруга. В ряди УПА пішов місцевий вчитель Базака Володимир Тимофійович, який з часом захоплений був під час хвороби на тиф і живцем спалений разом із сестрою дружини Тетяною.

В селі Кідри Луковець Аврам Федорович, вчитель, командир боївки, автор багатьох повстанських пісень, користувався великою повагою у людей. «Настоящий націоналіст», – таку оцінку Луковцю дали всі, з ким я спілкувався при спорудженні монумента полеглим за волю України в цьому селі. Вбитий в 1955 році.

Доклали своїх сил до збройної боротьби Бедик Кузьма Прохорович із села Дубівка та Шаприневич Дмитро Петрович, син священика з села Острівці, який дивом залишився живим.

На останок декілька слів про Куца Мирона Романовича, одного із трьох братів, членів ОУН УПА, які були організаторами у Володимирці. Романа шанували старі і молоді. Людина-музикант, спортсмен, знав кілька іноземних мов. За неповними даними, вижив та емігрував в Аргентину. Його іменем названа одна з вулиць Володимирця.

Хотілося б, щоб 9 травня нагадували: загони УПА внесли свій значний вклад у розгром фашистської армії. Відомо близько двох десятків бойових сутичок із окупантами. Найбільш відомі на території нашого району – напади на гарнізони у Володимирці та Городці, бої в урочищі Піщаниця біля Великих Цепцевич, сіл Антонівка, Новаки, Острівці. До речі, біля Острівця в німців відбули танк. Як твердить учасниця визвольних змагань із Зелениці Кашуба Олександра, у повстанців було 2 танки, яких вона бачила на параді у Кідрах на Покрову.

Загоном УПА була зірвана каральна операція німців в селі Великі Цепцевичі, метою якої було спалити живцем в місцевій церкві прихожан.

Як ви помітили, шановні читачі, названі вчителі сіл півночі та сходу нашого району. Немає сумнівів, що вчителі південної та західної частини району не стояли осторонь від визвольної боротьби, перебуваючи в лавах УПА проти німців.

Прохання до всіх, хто має відомості про ці події, зателефонувати автору за номером 3-74-00. Всім нам треба берегти пам'ять про тих, хто боровся за волю України, прапор та гімн, з якими ми сьогодні живемо.

Користуючись нагодою, від імені депутатської фракції Української народної партії в районній раді, організації Всеукраїнського об'єднання ветеранів Володимиреччини вітаємо всіх, хто доклав зусиль до розгрому окупантів нашої української землі.

Петро КЛАДЮК,
член Української народної партії, голова РО Всеукраїнського об'єднання ветеранів.

Як повідомили з фракції УНП у районній раді, 26 квітня 2011 року депутати районної ради від Української народної партії Олександр Бобрик, Михайло Льода і два десятки прихожан УПЦ КП взяли участь у вшануванні пам'яті полеглих воїнів УПА у бою на Гурбах. Даний бій, як повідомляється, увійшов «в історію визвольних змагань українського народу тим, що це був один з найбільших боїв, де у квітні 1944 року в одному місці зійшлися у двобої 35 тисяч учасників – 30 тисяч енкаведистів та 5 тисяч повстанців».

Володимирець. Вісник №21
19.05.2011